

## ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΧΟΛΙΚΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ

## Άσκηση Ι.

Να αναγνωριστούν οι αναφορικές προτάσεις του κειμένου (είδος, εισαγωγή και εκφορά).

Λύση

- i. **qui aut ea, --, non videant:** δευτερεύουσα επιρρηματική αναφορική συμπερασματική πρόταση. Εισάγεται με την αναφορική αντωνυμία *qui non* (=ut ei non) και είναι αρνητική. Εκφέρεται με υποτακτική, διότι το συμπέρασμα στη λατινική είναι μία υποκειμενική κατάσταση και συγκεκριμένα με υποτακτική χρόνου ενεστώτα (*videant*), διότι εξαρτάται από το ρήμα της κύριας πρότασης (*sunt*) που είναι αρκτικού χρόνου (ενεστώτας) και, επομένως, αναφέρεται στο παρόν. Υπάρχει ιδιομορφία στην ακολουθία των χρόνων, διότι το συμπέρασμα είναι ιδωμένο τη στιγμή που εμφανίζεται στο μυαλό του ομιλητή και όχι τη στιγμή της πιθανής πραγματοποίησής του (συγχρονισμός κύριας με τη δευτερεύουσα πρόταση). Λειτουργεί ως επιρρηματικός προσδιορισμός του αποτελέσματος στο περιεχόμενο της κύριας πρότασης με ρήμα το *sunt* και αναφέρεται στο *nonnulli*.
- ii. **quae imminent:** δευτερεύουσα αναφορική πρόταση προσδιοριστική στη λέξη *ea* της προηγούμενης δευτερεύουσας αναφορικής συμπερασματικής πρότασης. Εισάγεται με την αναφορική αντωνυμία *quae* και εκφέρεται με οριστική (*imminent*), διότι εκφράζει το πραγματικό γεγονός στο παρόν.
- iii. **(qui) aut ea,... , (videre) dissimulent:** δευτερεύουσα επιρρηματική αναφορική συμπερασματική πρόταση. Εισάγεται με την εννοούμενη αναφορική αντωνυμία *qui* (=ut ei), διότι συνδέεται παρατακτικά διαζευκτικά με τους συνδέσμους *aut...aut* με την προηγούμενη αναφορική συμπερασματική πρόταση. Εκφέρεται με υποτακτική, διότι το συμπέρασμα στη λατινική είναι μία υποκειμενική κατάσταση. Συγκεκριμένα εκφέρεται με υποτακτική ενεστώτα (*dissimulent*), διότι εξαρτάται από το ρήμα της κύριας πρότασης (*sunt*) που είναι αρκτικού χρόνου (ενεστώτας) και, επομένως, αναφέρεται στο παρόν. Υπάρχει ιδιομορφία στην ακολουθία των χρόνων, διότι το συμπέρασμα είναι ιδωμένο τη στιγμή που εμφανίζεται στο μυαλό του ομιλητή και όχι τη στιγμή της πιθανής πραγματοποίησής του (συγχρονισμός κύριας με τη δευτερεύουσα πρόταση). Λειτουργεί ως επιρρηματικός προσδιορισμός του αποτελέσματος στο περιεχόμενο της κύριας πρότασης με ρήμα το *sunt* και αναφέρεται στο *nonnulli*.
- iv. **quae vident:** δευτερεύουσα αναφορική πρόταση προσδιοριστική στη λέξη *ea* της προηγούμενης δευτερεύουσας αναφορικής συμπερασματικής πρότασης (*qui aut ea dissimulent*). Εισάγεται με την αναφορική αντωνυμία *quae* και εκφέρεται με οριστική (*vident*), διότι εκφράζει το πραγματικό γεγονός στο παρόν.
- v. **quo (iste) intendit:** δευτερεύουσα αναφορική προσδιοριστική πρόταση στη λέξη *castra* της προηγούμενης υποθετικής πρότασης. Εισάγεται με το αναφορικό

επίρρημα quo και εκφέρεται με οριστική χρόνου ενεστώτα (intendit), διότι δηλώνει ένα πραγματικό γεγονός στο παρόν.

- vi. **qui non videat coniurationem esse factam:** δευτερεύουσα επιρρηματική αναφορική συμπερασματική πρόταση. Εισάγεται με την αναφορική αντωνυμία qui non (=ut is non) που βρίσκεται μετά τη δεικτική λέξη tam (το tam προεξαγγέλλει την αναφορική συμπερασματική) και είναι αρνητική. Εκφέρεται με υποτακτική, διότι το συμπέρασμα στη λατινική είναι μία υποκειμενική κατάσταση και συγκεκριμένα με υποτακτική χρόνου ενεστώτα (videat), διότι εξαρτάται από το ρήμα της κύριας πρότασης (intellego) που είναι αρκτικού χρόνου (ενεστώτας) και, επομένως, αναφέρεται στο παρόν. Υπάρχει ιδιομορφία στην ακολουθία των χρόνων, διότι το συμπέρασμα είναι ιδωμένο τη στιγμή που εμφανίζεται στο μυαλό του ομιλητή και όχι τη στιγμή της πιθανής πραγματοποίησής του (συγχρονισμός κύριας με τη δευτερεύουσα πρόταση). Λειτουργεί ως επιρρηματικός προσδιορισμός του αποτελέσματος στο περιεχόμενο της κύριας πρότασης με ρήμα το intellego με όρο αναφοράς το neminem.
- vii. **qui non fateatur (coniurationem esse factam):** δευτερεύουσα επιρρηματική αναφορική συμπερασματική πρόταση. Εισάγεται με την αναφορική αντωνυμία qui non (=ut is non) που βρίσκεται μετά τη δεικτική λέξη tam (το tam προεξαγγέλλει την αναφορική συμπερασματική) και είναι αρνητική. Εκφέρεται με υποτακτική, διότι το συμπέρασμα στη λατινική είναι μία υποκειμενική κατάσταση και συγκεκριμένα με υποτακτική χρόνου ενεστώτα (fateatur), διότι εξαρτάται από το ρήμα της κύριας πρότασης (intellego) που είναι αρκτικού χρόνου (ενεστώτας) και, επομένως, αναφέρεται στο παρόν. Υπάρχει ιδιομορφία στην ακολουθία των χρόνων, διότι το συμπέρασμα είναι ιδωμένο τη στιγμή που εμφανίζεται στο μυαλό του ομιλητή και όχι τη στιγμή της πιθανής πραγματοποίησής του (συγχρονισμός κύριας με τη δευτερεύουσα πρόταση). Λειτουργεί ως επιρρηματικός προσδιορισμός του αποτελέσματος στο περιεχόμενο της κύριας πρότασης με ρήμα το intellego με όρο αναφοράς το neminem.

## Άσκηση II.

Να μετατραπούν οι επιθετικοί προσδιορισμοί με τα πλάγια στοιχεία σε αναφορικές προσδιοριστικές προτάσεις.

homines *improbi* atque *imperiti*

factum *crudele*

sententiae *molles*

### Λύση

homines, **qui improbi atque imperiti sunt.**

factum, **quod crudele est.**

sententiae, **quae molles sunt.**

## Άσκηση III.

Στις παρακάτω τελικές και συμπερασματικές προτάσεις να αντικατασταθεί ο σύνδεσμος *ut* από τον κατάλληλο τύπο της αναφορικής αντωνυμίας *qui*, *quae*, *quod*.

Praedones venerunt, *ut* Scipionem admirarentur.

Ea femina venit, *ut* Paulum videret.

Nemo tam stultus est, *ut* hoc dicat.

Ea femina non tam stulta est, *ut* hoc dicat.

### Λύση

Praedones venerunt, **qui** Scipionem admirarentur.

Ea femina venit, **quae** Paulum videret.

Nemo tam stultus est, **qui** hoc dicat.

Ea femina non tam stulta est, **quae** hoc dicat.

#### Άσκηση IV.

Confirmaverunt, animadvertissent: να γίνει χρονική αντικατάσταση.

#### Λύση

| confirmaverunt |                     |
|----------------|---------------------|
| Ενεστ.         | confirmant          |
| Πρτ            | confirmabant        |
| Μέλλ.          | confirmabunt        |
| Πρκ            | confirmaverunt/-ere |
| Υπερσ.         | confirmaverant      |
| Σ. Μέλλ.       | confirmaverint      |

| animadvertissent |                    |
|------------------|--------------------|
| Ενεστ.           | animadvertant      |
| Πρτ              | animadverterent    |
| Μέλλ.            | animadversuri sint |
| Πρκ              | animadverterint    |
| Υπερσ.           | animadvertissent   |
| Σ. Μέλλ.         | -                  |

## Άσκηση V.

### Εκφώνηση

Να μετατραπούν στα λατινικά οι παρακάτω προτάσεις:

Λες ότι είσαι Ρωμαίος, πράγμα που δεν είναι αλήθεια.

Κανείς δεν είναι τόσο ανόητος που να μη βλέπει τη συνωμοσία.

### Λύση

Dicis te (civem) Romanum esse, quod non verum est.

Nemo tam stultus est, qui (ή ut) coniurationem non videat.

## ΠΡΟΣΘΕΤΕΣ ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΟΥ ΚΕΙΜΕΝΟΥ

### Άσκηση Ι.

Να γραφεί ό,τι ζητείται για τους ακόλουθους τύπους:

- i. **sunt:** Β' πληθυντικό υποτακτικής υπερσυντελικού.
- ii. **imminent:** Β' πληθυντικό προστακτικής ενεργητικού ενεστώτα.
- iii. **videant:** τα 3 γένη του γερουνδιακού.
- iv. **aluerunt:** απαρέμφατο του ενεργητικού μέλλοντα (να ληφθεί υπ' όψιν το υποκείμενο).
- v. **nascentem:** μετοχή του μέλλοντα και στα 3 γένη.
- vi. **secuti:** γ' πληθυντικό υποτακτικής μέλλοντα (να ληφθεί υπ' όψιν το υποκείμενο).
- vii. **animadvertissem:** γ' ενικό υποτακτικής ενεργητικού παρατατικού.
- viii. **dicerent:** αφαιρετική του σουπίνου.
- ix. **intellego:** Β' ενικό οριστικής ενεργητικού παρακειμένου.
- x. **fateatur:** Β' πληθυντικό οριστικής ενεστώτα.

### Λύση

|                       |                                |
|-----------------------|--------------------------------|
| i. sunt:              | fuissetis                      |
| ii. imminent:         | imminete                       |
| iii. videant:         | videndus, -a, -um              |
| iv. aluerunt:         | alitueros esse & altueros esse |
| v. nascentem:         | nasciturum, -am, -um           |
| vi. secuti:           | secuturi sint                  |
| vii. animadvertissem: | animadverteret                 |
| viii. dicerent:       | dictu                          |

ix. intellego:

**intellexisti**

x. fateatur:

**fatemini**



## Άσκηση II.

Να γραφεί ό,τι ζητείται για τους ακόλουθους ονοματικούς τύπους:

- i. **hoc**: αιτιατική πληθυντικού στο θηλυκό γένος.
- ii. **qui**: γενική ενικού.
- iii. **ea**: γενική πληθυντικού στο θηλυκό γένος.
- iv. **mollibus**: αφαιρετική ενικού στον συγκριτικό βαθμό στο ίδιο γένος.
- v. **multi**: δοτική πληθυντικού στον υπερθετικό βαθμό στο ίδιο γένος.
- vi. **auctoritatem**: δοτική ενικού.
- vii. **castra**: γενική πληθυντικού.
- viii. **neminem**: αφαιρετική ενικού του ουδετέρου γένους.
- ix. **spem**: ίδια πτώση στον άλλο αριθμό.
- x. **coniurationem**: αφαιρετική ενικού.

## Λύση

|                   |              |
|-------------------|--------------|
| i. hoc:           | has          |
| ii. qui:          | cuius        |
| iii. ea:          | earum        |
| iv. mollibus:     | molliore     |
| v. multi:         | plurimis     |
| vi. auctoritatem: | auctoritati  |
| vii. castra:      | castrorum    |
| viii. neminem:    | nullā re     |
| ix. spem:         | spes         |
| x. coniurationem: | coniuratione |

### Άσκηση III.

- i. Να γραφούν τα παραθετικά των επιθέτων *mollis*, *improbis*, *imperitus*, *stultus*, *multi*.
- ii. Να σχηματιστούν τα επιρρήματα των παραπάνω επιθέτων στον θετικό βαθμό.

### Λύση

i.

| Συγκριτικός βαθμός             | Υπερθετικός βαθμός              |
|--------------------------------|---------------------------------|
| <i>mollior</i> , -ior, -ius    | <i>mollissimus</i> , -a, -um    |
| <i>improbior</i> , -ior, -ius  | <i>improbissimus</i> , -a, -um  |
| <i>imperitior</i> , -ior, -ius | <i>imperitissimus</i> , -a, -um |
| <i>stultior</i> , -ior, -ius   | <i>stultissimus</i> , -a, -um   |
| <i>plures</i> , -es, -(i)a     | <i>plurimi</i> , -ae, -um       |

ii.

|                  |   |                 |
|------------------|---|-----------------|
| <b>mollis</b>    | → | <b>molliter</b> |
| <b>improbis</b>  | → | <b>improbe</b>  |
| <b>imperitus</b> | → | <b>imperite</b> |
| <b>stultus</b>   | → | <b>stulte</b>   |
| <b>multi</b>     | → | <b>multum</b>   |

#### Άσκηση IV.

Να διαγράψετε στις παρακάτω προτάσεις το σκέλος που περιέχει λάθος:

1. hoc: αφαιρετική ουδετέρου ή αρσενικού γένους
2. ordine: αρσενικού ή θηλυκού γένους ουσιαστικό
3. ea: αντωνυμία θηλυκού ή ουδετέρου γένους
4. qui (το πρώτο του κειμένου): ονομαστική ενικού ή πληθυντικού αριθμού
5. quae (το πρώτο του κειμένου): αντωνυμία θηλυκού ή ουδετέρου γένους
6. dissimulent: γ' πληθυντικό οριστικής ή υποτακτικής ενεστώτα
7. Catilinae: γενική ή δοτική ενικού
8. mollibus: δοτική ή αφαιρετική πληθυντικού
9. credendo: δοτική ή αφαιρετική του γερουνδίου
10. secuti: μετοχή ενεργητικής ή παθητικής σημασίας

#### Λύση

1. ουδετέρου
2. θηλυκού
3. θηλυκού
4. ενικού
5. θηλυκού
6. οριστικής
7. δοτική
8. δοτική
9. δοτική
10. παθητικής

## Άσκηση V

Να σημειώσετε Χ στο σωστό ή το λάθος επιβεβαιώνοντας ή απορρίπτοντας το περιεχόμενο των παρακάτω προτάσεων:

|                                                                             | Σωστό                    | Λάθος                    |
|-----------------------------------------------------------------------------|--------------------------|--------------------------|
| 1. crudeliter: παράγεται από το τριτόκλιτο επίθετο crudel                   | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
| 2. regie: παράγεται από το τριτόκλιτο επίθετο regis-is-e                    | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
| 3. factum esse: απαρέμφατο παρακειμένου του fio                             | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
| 4. iste: το ουδέτερο της αντωνυμίας είναι istum                             | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
| 5. intellego: ο ίδιος τύπος στον παρακείμενο είναι intellexi                | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
| 6. pervenerit: είναι οριστική συντελεσμένου μέλλοντα                        | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
| 7. intendit: είναι οριστική παρακειμένου                                    | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
| 8. neminem: η δοτική ενικού ίδιου γένους της αντωνυμίας είναι nulli         | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
| 9. fore: ο περιφραστικός τύπος είναι futurum esse                           | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
| 10. fateatur: το α' ενικό στην ίδια έγκλιση στον μέλλοντα είναι faturus sim | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |

## Λύση

1. Λ
2. Λ
3. Σ
4. Λ
5. Σ
6. Λ
7. Λ
8. Λ
9. Σ
10. Λ

## Άσκηση VI

Να τρέψετε τις δευτερεύουσες αναφορικές- συμπερασματικές προτάσεις του κειμένου σε συμπερασματικές, επιφέροντας τις απαραίτητες αλλαγές:

qui aut ea non videant, aut ea dissimulent

qui non videat coniurationem esse factam ... qui non fateatur

### Λύση

ut ei/ii/i aut ea non videant, aut (ut ei/ii/i) ea dissimulent

ut is non videat coniurationem esse factam ... ut is non fateatur

## Άσκηση VII

Να αναλύσετε τις μετοχές του κειμένου σε δευτερεύουσες προτάσεις με όλους τους δυνατούς τρόπους:

nascentem (confirmaverunt), secuti (dicerent)

### Λύση

-nascentem (confirmaverunt): quae nascebatur (επιθετική)

dum coniuratio nascitur (χρονική, εκφράζει μόνο χρόνο, συνεχιζόμενη πράξη που διακόπτεται)

cum coniuratio nasceretur (χρονική, σχέση αιτίου-αιτιατού)

-secuti (dicerent): quod multi auctoritatem eorum secuti sunt (αντικειμενική αιτιολογία)

quod multi auctoritatem eorum secuti sint (υποκειμενική αιτιολογία)

cum multi auctoritatem eorum secuti sint (αποτέλεσμα εσωτερικής λογικής διεργασίας)

multi qui auctoritatem eorum secuti sunt (ως επιθετική)

### Άσκηση VIII

qui spem Catilinae mollibus sententiis aluerunt: να αναλύσετε τον επιθετικό προσδιορισμό σε δευτερεύουσα πρόταση

#### Λύση

qui spem Catilinae sententiis **quae molles erant** aluerunt.

### Άσκηση IX

Ποιος ο περιφραστικός τύπος του απαρεμφάτου fore; Να επιλέξετε τη σωστή απάντηση:

- a. futurum esse
- b. facturum esse
- c. futuram esse
- d. facturam esse

#### Λύση

- a. futurum esse

### Άσκηση X

Πώς σχηματίζονται οι τρεις βαθμοί του επιθέτου από το οποίο προέρχεται το επίρρημα crudeliter; Να επιλέξετε τη σωστή απάντηση:

- a. crudel-el-el    crudelior-ior-ior    crudelissimus-a-um
- b. crudelis-is-e    crudelior-ior-ius    crudellimus-a-um
- c. crudelis-is-e    crudelior-ior-ius    crudelissimus-a-um

#### Λύση

- c. crudelis-is-e    crudelior-ior-ius    crudelissimus-a-um

## Άσκηση XI

Να κλίνετε στα τρία γένη και στους δύο αριθμούς τη μετοχή nascentem.

### Λύση

| singularis numerus |                          |                          |
|--------------------|--------------------------|--------------------------|
|                    | αρσ+θηλ                  | ουδ.                     |
| Nom.               | nascens                  | nascens                  |
| Gen.               | nascentis                | nascentis                |
| Dat.               | nascenti                 | nascenti                 |
| Acc.               | nascentem                | nascens                  |
| Voc.               | nascens                  | nascens                  |
| Abl.               | nascente/-i <sup>1</sup> | nascente/-i <sup>1</sup> |
| pluralis numerus   |                          |                          |
| Nom.               | nascentes                | nascentia                |
| Gen.               | nascentium               | nascentium               |
| Dat.               | nascentibus              | nascentibus              |
| Acc.               | nascentes                | nascentia                |
| Voc.               | nascentes                | nascentia                |
| Abl.               | nascentibus              | nascentibus              |

1. Η μετοχή σχηματίζει την αφαιρετική σε -e ως χρονική και σε -i ως επιθετική

## ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΠΡΟΧΩΡΗΜΕΝΟΥΣ

### Άσκηση Ι.

si in hunc animadvertissem, crudeliter et regie id factum esse dicerent.

Να χαρακτηριστεί ο υποθετικός λόγος και να μεταφερθεί στα άλλα είδη των υποθετικών λόγων.

#### Λύση

Ο παραπάνω υποθετικός λόγος ανήκει στο β' είδος και δηλώνει το αντίθετο του πραγματικού. Πιο συγκεκριμένα, η υπόθεση αναφέρεται στο παρελθόν, αφού εκφέρεται με υποτακτική υπερσυντελικού (animadvertissem) και η απόδοση αναφέρεται στο παρόν, αφού εκφέρεται με υποτακτική παρατατικού (dicerent).

Μετατροπή του υποθετικού λόγου στα άλλα είδη:

| <u><b>Α' είδος: υπόθεση ανοικτή.</b></u>                                      |          |
|-------------------------------------------------------------------------------|----------|
| i. si in hunc animadverto, crudeliter et regie id factum esse dicunt.         | παρόν    |
| ii. si in hunc animadverti, crudeliter et regie id factum esse dixerunt/-ere. | παρελθόν |
| iii. si in hunc animadvertam, crudeliter et regie id factum esse dicent.      | μέλλον   |

| <u><b>Β' είδος: υπόθεση αντίθετη προς την πραγματικότητα.</b></u>             |          |
|-------------------------------------------------------------------------------|----------|
| i. si in hunc animadverterem, crudeliter et regie id factum esse dicerent.    | παρόν    |
| ii. si in hunc animadvertissem, crudeliter et regie id factum esse dixissent. | παρελθόν |



Γ' είδος: υπόθεση δυνατή ή πιθανή.

Si in hunc animadvertam, crudeliter et regie id factum  
esse dicant.

παρόν - μέλλον

## Άσκηση II.

si iste in Manliana castra pervenerit (οριστική συντελεσμένου μέλλοντα), ..., nemo tam stultus erit..., nemo tam improbus (erit),... (οριστική μέλλοντα): να αναγνωριστεί ο υποθετικός λόγος και να τραπεί στα άλλα είδη

### Λύση

Ο υποθετικός λόγος ανήκει στο α' είδος και δηλώνει ανοικτή υπόθεση στο μέλλον.

Μετατροπή του υποθετικού λόγου στα άλλα είδη:

| <u><b>Α' είδος: υπόθεση ανοικτή.</b></u>                                                       |          |
|------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|
| i. si iste in Manliana castra pervenit, ...nemo tam stultus est,...nemo tam improbus (est).    | παρόν    |
| ii. si iste in Manliana castra pervenit, ...nemo tam stultus fuit,...nemo tam improbus (fuit). | παρελθόν |

| <u><b>Β' είδος: υπόθεση αντίθετη προς την πραγματικότητα.</b></u>                                       |          |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|
| i. si iste in Manliana castra perveniret, ...nemo tam stultus esset,...nemo tam improbus (esset).       | παρόν    |
| ii. si iste in Manliana castra pervenisset, ...nemo tam stultus fuisset,...nemo tam improbus (fuisset). | παρελθόν |

| <u><b>Γ' είδος: υπόθεση δυνατή ή πιθανή.</b></u>                                             |                |
|----------------------------------------------------------------------------------------------|----------------|
| i. si iste in Manliana castra perveniat, ...nemo tam stultus sit,...nemo tam improbus (sit). | παρόν - μέλλον |

### Άσκηση III

qui aut ea, quae imminet, non videant: να συμπτυχθεί η δευτερεύουσα αναφορική προσδιοριστική πρόταση σε μετοχή. Να επιλέξετε τη σωστή απάντηση.

- a. qui aut ea, imminenta, non videant
- b. qui aut ea, imminetia, non videant
- c. qui aut ea, imminetibus, non videant

### Λύση

B

### Άσκηση IV

qui spem Catilinae mollibus sententiis aluerunt coniurationemque nascentem non credendo confirmaverunt: να συμπύξετε την πρώτη κύρια πρόταση σε μετοχή που να δηλώνει το προτερόχρονο.

### Λύση

Qui spe Catilinae mollibus sententiis altā/alitā coniurationem nascentem non credendo confirmaverunt.

### Άσκηση V

quorum auctoritatem secuti multi, non solum improbi verum etiam imperiti, crudeliter et regie id factum esse dicerent: να αναλυθούν οι παραθέσεις σε δευτερεύουσα πρόταση. Να επιλέξετε τη σωστή απάντηση και να αιτιολογήσετε την επιλογή σας.

- a. qui non solum improbi verum etiam imperiti erant
- b. qui non solum improbi verum etiam imperiti sunt

### Λύση

b. η δευτερεύουσα αναφορική πρόταση εκφέρεται με ενεστώτα γιατί αναφέρεται στο παρόν (εξαρτάται από το dicerent που δηλώνει το απραγματοποίητο στο παρόν) και με έγκλιση οριστική γιατί οι αναφορικές επιθετικές- προσδιοριστικές προτάσεις εκφέρονται κανονικά με οριστική.

## Άσκηση VI

Να τρέψετε την παθητική σύνταξη των απαρεμφάτων των προτάσεων που ακολουθούν από παθητική σε ενεργητική:

α. crudeliter et regie id factum esse (a me) dicerent

β. qui non videat coniurationem esse factam (a Catilinā)

### Λύση

α. crudeliter et regie me fecisse id dicerent

β. qui non videat Catilinam coniurationem fecisse

(Υπενθυμίζεται ότι το ρήμα fio είναι το παθητικό του facio).

## Άσκηση VII

Catilina coniurationem facere non debuit: να τρέψετε την ενεργητική σύνταξη σε παθητική (με τη βοήθεια της παθητικής περιφραστικής συζυγίας).

### Λύση

Coniuratio non facienda fuit Catilinae.

## Άσκηση VIII

qui spem Catilinae mollibus sententiis aluerunt coniurationemque nascentem non credendo confirmaverunt: να τρέψετε την ενεργητική σύνταξη της περιόδου σε παθητική.

### Λύση

**A quibus spes Catilinae mollibus sententiis alta/alita est coniuratioque nascens non credendo confirmata est.**

### Άσκηση IX

in castra: να δηλώσετε τον ίδιο προσδιορισμό του τόπου αντικαθιστώντας το castra με τα domus, Liternum, Carthago, Aethiopia.

### Λύση

domum, Liternum, Carthaginem, in Aethiopiam.

*Ημερομηνία τροποποίησης: 09/07/2018*